Ta dokument je mišljen zgolj kot dokumentacijsko orodje in institucije za njegovo vsebino ne prevzemajo nobene odgovornosti

►B

UREDBA (EU) št. 99/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 15. januarja 2013

o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017

(Besedilo velja za EGP in Švico)

(UL L 39, 9.2.2013, str. 12)

spremenjena z:

		Uradni list		
		št.	stran	datum
►M1	Uredba (EU) št. 1383/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013	L 354	84	28.12.2013

▼B

UREDBA (EU) št. 99/2013 EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne 15. januarja 2013

o evropskem statističnem programu za obdobje 2013–2017

(Besedilo velja za EGP in Švico)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 338(1) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom ([1]),

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Zanesljivi empirični podatki in statistika so bistvenega pomena za merjenje napredka in oceno učinkovitosti politik in programov Unije, zlasti v okviru strategije Evropa 2020, predstavljene v sporočilu Komisije z dne 3. marca 2010 z naslovom Evropa 2020: strategija za pametno, trajnostno in vključujočo rast (Evropa 2020).

(2) V skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. marca 2009 o evropski statistiki ([2]) (v nadaljnjem besedilu: večletni program) bi bilo treba uvesti večletni evropski statistični program, ki zagotavlja okvir za financiranje ukrepov Unije.

(3) V skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 bi moral večletni program zagotoviti okvir za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, glavna področja in cilje načrtovanih ukrepov za obdobje, ki ni daljše od petih let. V njem bi bilo treba določiti prednostne naloge v zvezi s potrebami po informacijah za namen izvajanja dejavnosti Unije. Te potrebe bi bilo treba presojati glede na sredstva, ki so na ravni Unije in na nacionalni ravni potrebna za zagotavljanje zahtevanih statistik, ter glede na breme poročanja in s tem povezane stroške za dajalce podatkov, pri čemer bi bilo treba posvetiti posebno pozornost stroškovni učinkovitosti.

([1]) Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. decembra 2012 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne 20. decembra 2012.

([2]) UL L 87, 31.3.2009, str. 164.

▼B

(4) Razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike v zakonodajnem okviru večletnega programa bi bilo treba doseči s tesnim in usklajenim sodelovanjem v evropskem statističnem sistemu (ESS), in sicer statističnega organa Unije, torej Komisije (Eurostat), ter nacionalnih statističnih uradov in drugih nacionalnih organov, ki jih imenujejo države članice ([1]) (v nadaljnjem besedilu skupaj: nacionalni statistični organi). Strokovna neodvisnost nacionalnih statističnih uradov in Komisije (Eurostat) je bistvena za zagotavljanje verodostojnih in visokokakovostnih statističnih podatkov.

(5) Tesnejše sodelovanje med Komisijo (Eurostat) in nacionalnimi statističnimi uradi je bistvenega pomena za izboljšanje kakovosti evropske statistike. Takšno tesnejše sodelovanje bi moralo biti osredotočeno predvsem na zagotavljanje nadaljnjega metodološkega usposabljanja o statistiki in sorodnih zadevah, na razvoj in širitev obstoječih dobrih praks znotraj ESS in na medsebojno izmenjavo osebja med državami članicam in Komisijo (Eurostat).

(6) Izvajanje večletnega programa je priložnost za pripravo usklajene evropske statistike, s katero bi prispevali k razvoju, pripravi in izkazovanju skupnih, primerljivih in zanesljivih statističnih informacij na ravni Unije.

(7) Visokokakovostna statistika, razvita, pripravljena in izkazovana na podlagi večletnega programa, je bistvena za odločanje na podlagi dokazov in bi morala biti na voljo pravočasno ter bi morala prispevati k izvajanju politik Unije v skladu s Pogodbo o delovanju Evropske unije (PDEU) in strategijo Evropa 2020 ter drugimi politikami, obravnavanimi v strateških prednostnih nalogah Komisije za obdobje 2010–2014, namreč okrepljenim in povezanim gospodarskim upravljanjem, podnebnimi spremembami, reformirano kmetijsko politiko, rastjo in socialno kohezijo, enakostjo spolov, Evropo državljanov in globalizacijo. Podpirati bi jih bilo treba z ukrepi, financiranimi na podlagi večletnega programa na področjih, na katerih lahko Unija zagotovi jasno dodano vrednost in katerih namen je zagotoviti, da se gospodarski, socialni in okoljski indikatorji obravnavajo enakovredno.

(8) Pri opredelitvi statističnih področij, ki jih je treba razviti, bi bilo treba upoštevati cilje Uredbe (EU) št. 691/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 6. julija 2011 o evropskih okoljsko-ekonomskih računih ([2]), povezanih z razvojem novih modulov okoljsko-ekonomskih računov.

(9) Poleg tega bi bilo treba v statističnih študijah še posebno pozornost nameniti učinkom programov fiskalne konsolidacije na delavce in druge državljane. Statistične podatke bi bilo treba pridobiti tako, da se zagotovi prepoznavnost razvoja dogodkov po posameznih državah članicah, na primer glede brezposelnosti, višine in sprememb izplačil socialnih transferjev, števila in kakovosti delovnih mest, mobilnosti delovne sile v državah članicah, v

([1]) Brez poseganja v člen 5 Protokola št. 4 o Statutu Evropskega sistema centralnih bank in Evropske centralne banke.

([2]) UL L 192, 22.7.2011, str. 1.

▼B

Uniji in med Unijo in tretjimi državami, ter s tem povezanih socialno-geografskih sprememb pri strukturi plač in ukrepih v zvezi z usposabljanjem.

(10) V zadnjih letih se ESS srečuje s številnimi izzivi. Prvič, pomanjkanje kakovostnih nacionalnih statistik ima lahko škodljive učinke na države članice in na Unijo na splošno. Dosledno natančna in visokokakovostna statistika, ki jo pripravljajo strokovno neodvisni nacionalni statistični uradi, je zato bistvenega pomena za oblikovanje politik na nacionalni ravni in na ravni Unije ter zlasti v okviru nadzornih mehanizmov euroobmočja.

(11) Drugič, potreba po evropski statistiki stalno narašča in to se v prihodnosti verjetno ne bo spremenilo. Gospodarska globalizacija predstavlja poseben izziv, ki zahteva razvoj novega sistema merjenja globalnih vrednostnih verig na mednarodno usklajen način, da bi zagotovili boljšo sliko gospodarske rasti in ustvarjanja delovnih mest.

(12) Tretjič, narava potreb se nenehno spreminja, kar zahteva večje sinergije med statističnimi področji.

(13) Četrtič, ustrezne razčlenitve razpoložljivih podatkov lahko olajšajo spremljanje učinkov gospodarske in finančne krize in učinek izvajanih politik na državljane, vključno z najbolj ranljivimi.

(14) Petič, narava statistike se je spremenila. Statistika ni več zgolj eden od virov informacij za oblikovanje politik, temveč je v samem središču procesa odločanja. Za odločanje na podlagi dokazov je potrebna statistika, ki ustreza visokim merilom kakovosti, povezanim s posebnimi nameni, za katere se uporablja, hkrati pa je vse večja tudi potreba po kompleksni večrazsežnostni statistiki, ki podpira področja mešanih politik; Za pravilen odziv na zahteve oblikovanja politike morajo biti podatki po potrebi razčlenjeni glede na spol.

(15) Šestič, ker se na trgu informacij pojavljajo novi akterji, vključno s tistimi, ki zagotavljajo informacije skoraj sočasno, bo v prihodnosti prednostna naloga ESS visoka kakovost, vključno s pravočasnostjo.

(16) Sedmič, zaradi proračunskih omejitev na nacionalni ravni in ravni Unije ter potrebe po dodatnem zmanjšanju bremena podjetij in državljanov so razmere še toliko bolj težavne.

▼B

(17) Sporočilo Komisije z dne 10. avgusta 2009 o metodi priprave statistike EU: vizija za naslednje desetletje in strategija ESS za njeno izvajanje, obravnavata vseh teh sedem izzivov s ciljem preoblikovati načine dela v ESS, da bi postal bolj učinkovit in prilagodljiv. Izvajanje navedenega sporočila je bistvo večletnega programa v okviru skupne strategije ESS.

(18) Da bi zagotovili celovitost in kakovostno upravljanje pri razvoju, pripravi in izkazovanju evropske statistike na podlagi te uredbe, bi morali nacionalni statistični uradi in Komisija (Eurostat) sprejeti vse potrebne ukrepe za ohranjanje zaupanja javnosti v statistiko ter omogočiti natančnejšo uporabo veljavnega Kodeksa ravnanja evropske statistike in Sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 15. aprila 2011 „K trdnemu vodenju kakovosti za evropsko statistiko“, obenem pa spoštovati načela navedenega kodeksa.

(19) Za boljše usklajevanje omejenih virov na voljo nacionalnim in evropskim pripravljavcem za pripravo evropske statistike z vse večjimi potrebami po statistiki bi bilo treba v pripravo letnih statističnih delovnih programov Komisije, v katerih je ta večletni program podrobno opredeljen, vključiti sistematičen in temeljit pregled statističnih prednostnih nalog, s katerim se bodo zmanjšale manj pomembne zahteve in se bo poenostavil sedanji proces ter obenem izboljšala zanesljivost in ohranili visoki standardi kakovosti uradnih statistik. Upoštevati bi bilo treba tudi obremenitev dajalcev podatkov, ki so lahko podjetja, centralne, regionalne ali lokalne upravne enote, gospodinjstva ali posamezniki. Proces bi moral potekati v tesnem sodelovanju z uporabniki in pripravljavci evropske statistike.

(20) V tem okviru bi bilo treba doseči primerno porazdelitev finančnega bremena med proračunom Unije in proračuni držav članic. Poleg dodeljenih finančnih sredstev v skladu s to uredbo bi morali torej nacionalni statistični organi na nacionalni ravni prejeti ustrezna finančna sredstva za izvajanje posameznih statističnih ukrepov, sprejetih za izvajanje tega večletnega programa.

(21) Glede na obremenitev držav članic, zlasti manjših, zaradi skladnosti s predpisi, bi morala biti Komisija (Eurostat) sposobna državam članicam zagotoviti tehnično pomoč ter strokovno znanje in izkušnje, s čimer bi jim pomagala pri reševanju omejitev glede raziskav in večjih metodoloških ovir, da bi lahko zagotavljale skladnost in visokokakovostne podatke.

(22) Finančna sredstva večletnega programa bi se morala dodeliti tudi za kritje izdatkov izboljšanja postopka za izdelavo visokokakovostne evropske statistike ter zmogljivosti izdelave te statistike, ter za potrebe usposabljanja nacionalnih statistikov.

▼B

(23) S finančnimi prispevki Unije bi se morali podpirati ukrepi za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, kakor določa ta uredba. Ti ukrepi bi morali biti v obliki nepovratnih sredstev, pogodb o javnih naročilih ali kakršne koli druge intervencije, potrebne za doseganje ciljev večletnega programa. Pri tem bi morala biti uporaba pavšalnih zneskov glavni način za poenostavitev postopkov dodeljevanja nepovratnih sredstev.

(24) V skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 223/2009 bi bilo treba oblikovati ustrezno finančno strukturo, ki bo podpirala omrežja sodelovanja.

(25) Določiti bi bilo treba, da lahko v večletnem programu sodelujejo države Evropskega združenja za prosto trgovino, ki sodelujejo v Evropskem gospodarskem prostoru (države Efte/EGP) in Švica. Prav tako bi bilo treba določiti, da lahko v večletnem programu sodelujejo druge države, zlasti sosednje države Unije, države, ki so zaprosile za članstvo v Uniji in države kandidatke ter države pristopnice.

(26) V okviru izvajanja večletnega programa bi bilo treba po potrebi spodbujati sodelovanje s tretjimi državami, ki ne sodelujejo v večletnem programu, in pri tem upoštevati kakršne koli zadevne sporazume ali kakršne koli predvidene sporazume med temi državami in Unijo.

(27) Da se lahko štejejo za sklepe o financiranju v skladu s členom 84(3) Uredbe (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije ([1]) (v nadaljnjem besedilu: finančna uredba), bi bilo treba v letnih delovnih programih, ki jih Komisija sprejme za izvajanje večletnega programa, določiti cilje, pričakovane rezultate, metodo izvajanja in njihov skupni znesek. Vsebovati morajo tudi opis ukrepov, ki bodo financirani, navedbo zneska, dodeljenega vsakemu ukrepu, ter okvirni časovni načrt izvedbe. Zaželeno je tudi, da določijo ustreznost ciljev glede na potrebe uporabnikov in projektni načrt. Za nepovratna sredstva vključujejo prednostne naloge, bistvena merila vrednotenja in najvišjo stopnjo sofinanciranja. Poleg tega bi morali letni delovni programi vključevati ustrezne kazalnike za spremljanje rezultatov.

(28) Ker cilja te uredbe, in sicer uvedbe večletnega programa, države članice ne morejo zadovoljivo doseči in se ga zato lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta uredba ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenega cilja.

([1]) UL L 298, 26.10.2012, str. 1.

▼B

(29) Skladno z načelom dobrega finančnega poslovodenja je bilo izvedeno predhodno vrednotenje, da se večletni program pri doseganju ciljev osredotoči na potrebo po učinkovitosti in uspešnosti in da so vanj že od načrtovalne faze vključene proračunske omejitve. Redno bi bilo treba spremljati in vrednotiti pomen in vpliv ukrepov, sprejetih v okviru večletnega programa, vključno preko neodvisnih zunanjih ocenjevalcev. Za namene ocenjevanja večletnega programa so bili oblikovani merljivi cilji in kazalniki.

(30) Ta uredba za leto 2013 določa finančni okvir za večletni program, ki bo v okviru letnega proračunskega postopka prednostni referenčni okvir za proračunski organ v smislu točke 37 Medinstitucionalnega sporazuma z dne 17. maja 2006 med Evropskim parlamentom, Svetom in Komisijo o proračunski disciplini in dobrem finančnem poslovodenju ([1]).

(31) Poleg finančnega okvira, določenega s to uredbo, bi morali posamezni statistični ukrepi, namenjeni izvajanju večletnega programa, ki vključuje tudi ukrepe v obliki sporazuma med nacionalnimi statističnimi organi ter Komisijo (Eurostat), kolikor je mogoče prejeti ustrezno financiranje na nacionalni ravni.

(32) Poročilo o oceni učinka te uredbe z navedbo prihranka stroškov za Unijo in države članice, je osnova za prevzemanje obveznosti finančnih sredstev večletnemu programu. Do prihrankov stroškov bo prišlo zlasti zaradi novih metod priprave evropske statistike, ki nastanejo z razvojem na področju informacijske in komunikacijske tehnologije.

(33) Finančni interesi Unije bi morali biti v celotnem ciklu izdatkov zaščiteni s sorazmernimi ukrepi, vključno s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem nepravilnosti, povračilom izgubljenih, napačno plačanih ali nepravilno porabljenih sredstev ter po potrebi kaznimi.

(34) Za zagotovitev nadaljevanja statističnih dejavnosti v okviru ESS za celotno koledarsko leto 2013 in za namen pravne varnosti bi morala ta uredba začeti veljati na dan objave in se uporabljati od 1. januarja 2013. Datum začetka uporabe te uredbe je potreben, da bi se zagotovila podlaga za plačilo pogodbeno zaposlenih kot tudi dejavnosti iz programa.

(35) V skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 je bil osnutek večletnega programa predložen v predhodni pregled Odboru za evropski statistični sistem, Evropskemu svetovalnemu odboru za statistiko, ustanovljenemu s Sklepom št. 234/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([2]), in Odboru za monetarno, finančno in plačilno-bilančno statistiko, ustanovljenemu s Sklepom Sveta 2006/856/ES ([3]) –

([1]) UL C 139, 14.6.2006, str. 1.
([2]) UL L 73, 15.3.2008, str. 13.
([3]) UL L 332, 30.11.2006, str. 21.

▼B

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uvedba evropskega statističnega programa

Uvede se evropski statistični program za obdobje 2013–2017 (v nadaljnjem besedilu: program).

Člen 2

Dodana vrednost

Program pomeni dodano vrednost zagotavljanja, da je evropska statistika usmerjena v informacije, potrebne za oblikovanje, izvajanje, spremljanje in vrednotenje politik Unije. Poleg tega prispeva k učinkoviti porabi virov s pospeševanjem ukrepov, ki zagotavljajo bistven prispevek k razvoju, pripravi in izkazovanju usklajenih, primerljivih, zanesljivih, uporabniku prijaznih in dostopnih statističnih informacij na podlagi enotnih standardov in načel veljavnega Kodeksa ravnanja evropske statistike (v nadaljnjem besedilu: Kodeks ravnanja), ki ga je sprejel Odbor za evropski statistični sistem (ESSC), zlasti meril kakovosti, ustreznosti, natančnosti in zanesljivosti, pravočasnosti in točnosti, dostopnosti in jasnosti ter koherentnosti in primerljivosti.

Člen 3

Področje uporabe

1. Ta uredba določa programski okvir za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, glavna področja in cilje načrtovanih ukrepov v obdobju od leta 2013 do 2017 v skladu s členoma 13 in 14 Uredbe (ES) št. 223/2009.

2. Program do konca Programa za posodobitev evropskih statistik podjetij in trgovine (v nadaljnjem besedilu: program MEETS) 31. decembra 2013 ne zajema ukrepov iz programa MEETS, ki je bil ustanovljen s Sklepom št. 1297/2008/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), vključuje pa cilje na področju statistike podjetij in trgovine, katerih izvajanje se je načrtovalo od leta 2014 do 2017.

Člen 4

Cilji

1. Splošni cilj programa je, da bi bil evropski statistični sistem (ESS) še naprej vodilni ponudnik visokokakovostne statistike o Evropi.

2. Ob upoštevanju sredstev, ki so na voljo na nacionalni ravni pa tudi na ravni Unije, ter bremena poročanja, se pri statističnih ukrepih, sprejetih za izvajanje programa, sledi naslednjim posebnim ciljem:

([1]) UL L 340, 19.12.2008, str. 76.

▼B

— cilj 1: pravočasno zagotavljanje statističnih informacij v podporo razvoju, spremljanju in vrednotenju politik Unije, ob ustreznem upoštevanju prednostnih nalog ter ohranjanju ravnotežja med gospodarskim, socialnim in okoljskim področjem, ter zadovoljevanje potreb širokega kroga uporabnikov evropske statistike, vključno z drugimi nosilci odločanja, raziskovalci, podjetji in evropskimi državljani na splošno, na stroškovno učinkovit način, brez nepotrebnega podvajanja prizadevanj,

— cilj 2: izvajanje novih metod priprave evropske statistike, namenjenih povečanju učinkovitosti in izboljšanju kakovosti,

— cilj 3: okrepitev partnerstva v ESS in širše, da se dodatno poveča njegova produktivnost in okrepi njegova vodilna vloga na področju uradne statistike na svetovni ravni, in

— cilj 4: dosledno zagotavljanje takih statistik med celotnim trajanjem programa, pod pogojem, da to ne ovira mehanizmov določanja prednostnih nalog ESS.

3. Splošni in posebni cilji iz odstavkov 1 in 2 so podrobneje opredeljeni v Prilogi skupaj s kazalniki, uporabljenimi za spremljanje izvajanja programa. V skladu s členoma 13 in 14 Uredbe (ES) št. 223/2009 se program določi v okviru podrobnega letnega načrtovanja, ki bo vključevalo mehanizem določanja prednostnih nalog kot sestavni del procesa. Cilji programa se dosežejo s tesnim in usklajenim sodelovanjem v ESS. Program vključuje oblikovanje primernih instrumentov, ki imajo za posledico boljšo kakovost, večjo prožnost ESS in povečano zmožnost pravočasnega zadovoljevanja potreb uporabnikov. Poleg tega daje pobude za razvijanje zanesljivih kazalnikov kot odgovor na izzive 21. stoletja, zlasti za merjenje okoljske trajnosti, kakovosti življenja in socialne kohezije ter evidentiranje gospodarske dejavnosti v storitvenem sektorju ter v socialni ekonomiji.

Člen 5

Upravljanje, neodvisnost, preglednost in kakovost statističnih podatkov

1. Evropska statistika se pripravlja na strokovno neodvisen in pregleden način

2. Program se izvaja v skladu z načeli Kodeksa ravnanja, z namenom priprave in izkazovanja visokokakovostne, usklajene in primerljive evropske statistike, v skladu s členom 12 Uredbe (ES) št. 223/2009, ter zagotavljanja ustreznega delovanja evropskega statističnega sistema kot celote. Nacionalni statistični uradi in statistični organ Unije (Komisija (Eurostat)) s strokovno neodvisnostjo zagotovijo, da je evropska statistika skladna s Kodeksom ravnanja.

▼B

3. Nacionalni statistični uradi in drugi nacionalni organi, ki jih imenujejo države članice (v nadaljnjem besedilu skupaj: nacionalni statistični uradi), in Komisija (Eurostat), ki so odgovorni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike:

— krepijo institucionalni in organizacijski okvir, ki pospešuje usklajevanje, učinkovitost ter verodostojnost nacionalnih statističnih organov in Komisije (Eurostat) za pripravo in izkazovanje evropske statistike,

— dajejo poudarek statističnim načelom, določenim v členu 2(1) Uredbe (ES) št. 223/2009, in potrebam uporabnikov,

— zadovoljujejo potrebe institucionalnih uporabnikov Unije v skladu z Uredbo (ES) št. 223/2009 in si prizadevajo razvijati statistike, ki služijo širokemu krogu uporabnikov evropske statistike, vključno z drugimi nosilci odločanja, raziskovalci, podjetji in evropskimi državljani na splošno, in

— sodelujejo s statističnimi organi na mednarodni ravni za spodbujanje uporabe mednarodnih konceptov, klasifikacij, metod in drugih standardov, zlasti z namenom zagotavljanja večje skladnosti in boljše primerljivosti na svetovni ravni.

4. Vsaka država članica si prizadeva zagotoviti standardizirane postopke priprave statistike, ki so čimbolj podprti z revizijskimi mehanizmi.

5. Komisija (Eurostat) iz razlogov preglednosti po potrebi javno razkrije svojo oceno kakovosti nacionalnih prispevkov k evropski statistiki kot del poročanja o kakovosti in spremljanja skladnosti.

6. Komisija (Eurostat) preuči, kako bi lahko svoje publikacije, zlasti tiste, ki so dostopne na njenem spletnem mestu, naredila bolj prijazne neprofesionalnemu uporabniku, ter omogoči preprost dostop do celotnih podatkovnih serij in vključi intuitivne primerjalne grafe, da bi državljanom zagotovila večjo dodano vrednost. Redne posodobitve Komisije (Eurostata) zagotavljajo, kadar je mogoče, informacije o posameznih državah članicah ter, kadar je to ustrezno in kadar so koristi večje od stroškov zbiranja, ponujajo letne, mesečne in dolgoročne podatkovne serije.

Člen 6

Določanje prednostnih nalog statistike

1. Program zagotavlja pobude v zvezi s statistiko, na katerih temeljijo razvoj, izvajanje in spremljanje sedanjih politik Unije ter statistično podporo pomembnim zahtevam, ki izhajajo iz novih političnih pobud Unije.

▼B

2. Komisija pri pripravi letnih delovnih programov iz člena 9 zagotovi učinkovito določanje prednostnih nalog ter letni pregled in poročilo o statističnih prednostnih nalogah. Namen letnih delovnih programov je torej zagotavljati, da bo na nacionalni ravni in na ravni Unije v okviru razpoložljivih sredstev omogočena priprava evropske statistike. Določanje prednostnih nalog z zmanjšanjem statističnih potreb na obstoječih področjih evropske statistike prispeva k zmanjšanju stroškov in obremenitev za nove statistične potrebe in poteka ob tesnem sodelovanju z državami članicami.

3. Komisija zagotovi razvoj in izvajanje instrumentov za letni pregled prednostnih nalog statističnih dejavnosti, s čimer prispeva k zmanjšanju stroškov in obremenitev ponudnikov podatkov in pripravljavcev statistike.

4. Pri predlaganju novih ukrepov ali uvajanju večjih pregledov obstoječe statistike Komisija take ukrepe ali preglede ustrezno utemelji in priskrbi informacije s prispevki držav članic o bremenu poročanja in stroških priprave v skladu s členom 14(3) Uredbe (ES) št. 223/2009.

▼M1

Člen 7

Financiranje

1. Finančna sredstva Unije za izvajanje programa za leto 2013 znašajo 57,3 milijona EUR, zajetih v rogramskem obdobju 2007–2013. Finančna sredstva Unije za izvajanje programa za obdobje 2014–2017 znašajo 234,8 milijona EUR, zajetih v programskem obdobju 2014–2020.

2. Komisija izvaja finančno pomoč Unije v skladu s finančno uredbo.

3. Komisija sprejme sklep o letnih proračunskih sredstvih v skladu s pristojnostmi Evropskega parlametna in Sveta.

▼B

Člen 8

Upravna in tehnična pomoč

Finančna sredstva, dodeljena za program, lahko krijejo tudi izdatke, povezane z dejavnostmi priprave, spremljanja, kontrole, revizije in vrednotenja, ki so potrebne za upravljanje programa in doseganje njegovih ciljev; predvsem izdatki za študij, srečanja strokovnjakov, izdatki, povezani s povračili stroškov statističnih strokovnjakov, stroški ukrepov informiranja in komuniciranja, izdatki, povezani z omrežji IT za obdelavo in izmenjavo informacij, ter vsi drugi izdatki upravne in tehnične pomoči, ki jih ima Komisija pri upravljanju programa. Dodelitev lahko zajema tudi tehnično pomoč ter strokovno znanje in izkušnje, zagotovljene državam članicam, ki zaradi posebnih okoliščin niso zmožne pripraviti določene evropske statistike ali statistike zahtevane kakovosti.

▼B

Člen 9

Letni delovni programi

Komisija za izvajanje programa sprejme letne delovne programe, ki izpolnjujejo zahteve iz člena 17 Uredbe (ES) št. 223/2009 in ki določijo cilje in pričakovane rezultate na njihovi podlagi, v skladu s splošnimi in posebnimi cilji iz člena 4(1) in (2) te uredbe. Vsak letni delovni program se posreduje v vednost Evropskemu parlamentu.

Člen 10

Vrste intervencij

Finančni prispevki Unije so lahko v obliki nepovratnih sredstev, pogodb o javnih naročilih ali kakršnih koli drugih intervencij, potrebnih za doseganje splošnih in posebnih ciljev iz člena 4(1) in (2).

Člen 11

Upravičeni ukrepi

1. S finančnim prispevkom Unije se podpirajo ukrepi za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike, potrebni za doseganje splošnih in posebnih ciljev iz člena 4(1) in (2). Prednost imajo ukrepi z visoko dodano vrednostjo za Unijo v skladu s členom 2.

2. Finančni prispevek za podporo omrežjem sodelovanja v skladu s členom 15 Uredbe (ES) št. 223/2009 je lahko v obliki nepovratnih sredstev za določen ukrep in lahko krije do 95 % upravičenih stroškov.

3. Kadar je to ustrezno, se lahko dodelijo nepovratna sredstva za delovanje organizacij iz člena 12(3), ki ne presegajo 50 % upravičenih stroškov.

4. Kot prispevek k izdatkom, ki jih imajo države članice pri izvajanju ukrepov na podlagi zbiranja podatkov, se lahko do najvišjega praga, določenega za zbiranje podatkov, povrne pavšalni znesek za podatkovni niz, za katerega se celotni rezultati pošljejo Komisiji. Znesek pavšalnega zneska določi Komisija, pri čemer upošteva kompleksnost zbiranja podatkov.

Člen 12

Upravičenci do nepovratnih sredstev

1. V skladu s členom 128(1) finančne uredbe se lahko nacionalnim statističnim organom, opredeljenim v členu 5(2) Uredbe (ES) št. 223/2009, nepovratna sredstva dodelijo brez razpisa za zbiranje predlogov.

2. Omrežja sodelovanja lahko vključujejo upravičence iz odstavka 1 in druge organe brez razpisov za zbiranje predlogov v skladu s členom 128(1) finančne uredbe.

▼B

3. Nepovratna sredstva za poslovanje iz člena 11(3) se lahko dodelijo organizacijam, ki izpolnjujejo obe naslednji merili:

(a) so neprofitne, neodvisne od industrije, komercialnih in poslovnih ali drugih navzkrižnih interesov, njihovi glavni cilji in dejavnosti pa so spodbujanje in podpora izvajanju Kodeksa ravnanja in izvajanju novih metod priprave evropske statistike s ciljem večje učinkovitosti in izboljšanja kakovosti na ravni Unije, in

(b) Komisiji so predložile zadostna dokazila o svojem članstvu, notranjih pravilih ter virih financiranja.

Člen 13

Zaščita finančnih interesov Unije

1. Komisija sprejme ustrezne ukrepe, s katerimi zagotovi, da so pri izvajanju ukrepov, ki se financirajo na podlagi te uredbe, finančni interesi Unije zaščiteni z izvajanjem preventivnih ukrepov proti goljufijam, korupciji in drugemu protipravnemu ravnanju ter z doslednim in učinkovitim preverjanjem, ob odkritju nepravilnosti pa z izterjavo neupravičeno izplačanih zneskov ter po potrebi z učinkovitimi, sorazmernimi in odvračilnimi kaznimi.

2. Komisija ali njeni predstavniki in Računsko sodišče so pooblaščeni za izvajanje revizij na podlagi dokumentov in pregledov na kraju samem pri vseh upravičencih do nepovratnih sredstev, izvajalcih in podizvajalcih, ki so prejeli financiranje v okviru te uredbe.

Evropski urad za boj proti goljufijam (OLAF) po potrebi opravi preglede in inšpekcije na kraju samem pri gospodarskih subjektih, ki jih neposredno ali posredno zadeva tako financiranje, v skladu s postopki iz Uredbe Sveta (Euratom, ES) št. 2185/96 z dne 11. novembra 1996 o pregledih in inšpekcijah na kraju samem, ki jih opravlja Komisija za zaščito finančnih interesov Evropskih skupnosti pred goljufijami in drugimi nepravilnostmi ([1]), da bi ugotovil, ali je v povezavi s sporazumom ali sklepom o nepovratnih sredstvih ali pogodbo, financirano v skladu s to uredbo, prišlo do goljufije, korupcije ali katerega koli drugega protipravnega ravnanja, ki škodi finančnim interesom Unije.

Brez poseganja v prvi in drugi pododstavek se v sporazumih o sodelovanju s tretjimi državami in mednarodnimi organizacijami ter sporazumih in sklepih o nepovratnih sredstvih ter pogodbah, ki izhajajo iz izvajanja te uredbe, Komisija, Računsko sodišče in OLAF izrecno pooblastijo za opravljanje takšnih revizij ter pregledov in inšpekcij na kraju samem.

([1]) UL L 292, 15.11.1996, str. 2.

▼B

Člen 14

Sodelovanje tretjih držav v programu

Sodelovanje v programu je na voljo:

(a) državam EGP/Efte v skladu s pogoji iz Sporazuma o Evropskem gospodarskem prostoru;

(b) Švici v skladu s pogoji, določenimi v Sporazumu z dne 26. oktobra 2004 med Evropsko skupnostjo in Švicarsko konfederacijo o sodelovanju na področju statistike ([1]), in

(c) državam, za katere se uporablja evropska sosedska politika, državam, ki so zaprosile za članstvo v Uniji, državam kandidatkam ali državam pristopnicam, in državam Zahodnega Balkana, vključenim v proces stabilizacije in pridruževanja, v skladu s pogoji iz zadevnih dvostranskih ali večstranskih sporazumov s temi državami, ki določajo splošna načela za njihovo sodelovanje v programih Unije.

Člen 15

Ocena in pregled programa

1. Komisija po posvetovanju z ESSC do 30. junija 2015 Evropskemu parlamentu in Svetu predloži vmesno poročilo o napredku glede izvajanja programa.

2. Komisija lahko na podlagi vmesnega poročila o napredku iz odstavka 1 najpozneje do 31. decembra 2016 in po posvetovanju z ESSC, predloži Evropskemu parlamentu in Svetu predlog za podaljšanje programa za obdobje 2018–2020, pri čemer upošteva večletni finančni okvir 2014–2020.

3. Komisija do 31. decembra 2018 po posvetovanju z ESSC in z Evropskim svetovalnim odborom za statistiko Evropskemu parlamentu in Svetu predloži končno ocenjevalno poročilo o izvajanju programa.

Člen 16

Začetek veljavnosti

Ta uredba začne veljati na dan objave v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od 1. januarja 2013.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

([1]) UL L 90, 28.3.2006, str. 2.

▼B

PRILOGA

Statistična infrastruktura in cilji evropskega statističnega programa za obdobje 2013–2017

Uvod

Za izvajanje politik Unije so potrebne visokokakovostne, primerljive in zanesljive statistične informacije o gospodarskih, socialnih in okoljskih razmerah v Uniji ter njihovih elementih na nacionalni in regionalni ravni. Evropa nujno potrebuje evropsko statistiko tudi zato, ker ta omogoča splošni javnosti in evropskim državljanom razumevanje demokratičnega procesa in razprave o sedanji in prihodnji Uniji ter sodelovanje v njih.

Evropski statistični program zagotavlja zakonodajni okvir za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike v obdobju 2013–2017.

Evropska statistika se razvija, pripravlja in izkazuje na podlagi navedenega zakonodajnega okvira s tesnim in usklajenim sodelovanjem v evropskem statističnem sistemu (ESS).

Statistika, razvita, pripravljena in izkazovana na podlagi evropskega statističnega programa 2013–2017 (v nadaljnjem besedilu: program), prispeva k izvajanju politik Unije, kot se odražajo v PDEU in strategiji Evropa 2020 ter njenih zadevnih vodilnih pobudah in drugih politikah, navedenih v strateških prednostnih nalogah Komisije.

Glede na to, da je program večletni program, ki zajema obdobje petih let, ter da je cilj ESS ostati vodilni akter na statističnem področju, je program ambiciozen z vidika obsega in ciljev, vendar pa se bo izvajal postopoma. Eden od ciljev programa bo razvoj učinkovitega mehanizma za določanje prednostnih nalog in poenostavitev.

Statistična infrastruktura

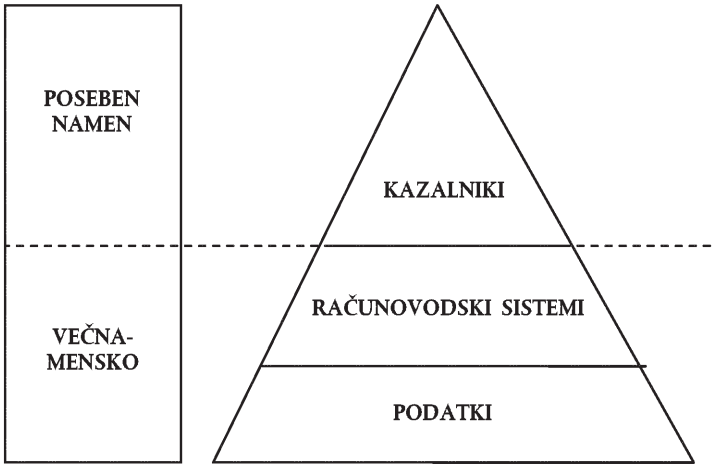
Program si bo prizadeval vzpostaviti infrastrukturo statističnih informacij. To infrastrukturo je treba pripraviti za obsežno in intenzivno uporabo različnih aplikacij.

Oblikovanje politike usmerja odločitve za pripravo evropske statistike. Vendar bi morala biti ta statistika na voljo in lahko dostopna tudi drugim nosilcem odločanja, raziskovalcem, podjetjem in evropskim državljanom na splošno, saj predstavljajo javno dobro ter jih plačajo evropski državljani in podjetja, ki bi morali imeti enake koristi od zagotovljenih storitev. Da bo infrastruktura izpolnila to vlogo, jo je treba zasnovati v skladu z dobrim konceptualnim okvirom, ki na eni strani zagotavlja primernost za različne namene, na drugi pa omogoča prožno prilagajanje spreminjajočim se potrebam uporabnikov v prihodnosti.

Infrastruktura statističnih informacij je predstavljena v nadaljevanju:

▼B

INFRASTRUKTURA STATISTIČNIH INFORMACIJ

Legenda

Podatki: informacije, ki jih zberejo nacionalni statistični organi na podlagi tradicionalnih statističnih dejavnosti (vzorčna raziskovanja, popisi itd.) in podatki iz drugih virov, ki so ponovno uporabljeni za statistične namene. Te informacije so prilagojene potrebam posameznih področij politike, kot so trg dela, migracije ali kmetijstvo.

Izraz vključuje tudi podatke, ki so bili zbrani za upravne namene, vendar so jih nacionalni statistični organi uporabili za statistične namene (navadno imenovani podatki iz upravnih virov).

Računovodski sistemi: usklajeni in integrirani računi, bilance stanja in preglednice na podlagi mednarodno dogovorjenih pravil. Računovodski okvir zagotavlja zelo dobro usklajenost in primerljivost; statistični podatki se lahko uredijo in predstavijo v obliki, ki je bila zasnovana za namene analize in oblikovanja politike.

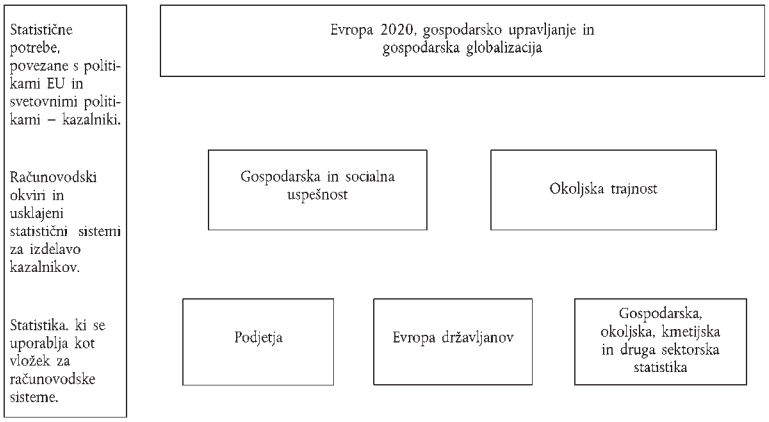
Kazalniki: kazalnik je zbirno merilo, povezano s ključnim vprašanjem ali pojavom in izpeljano iz več opazovanih dejstev. Kazalniki se lahko uporabljajo, da razkrijejo relativna stanja ali pokažejo pozitivne ali negativne spremembe. Navadno so neposreden vložek v politike Unije in svetovne politike. Na področjih strateške politike so pomembni za določanje ciljev in spremljanje njihovega doseganja.

Program bo v tej splošni shemi še naprej razlikoval med tremi stebri statističnih informacij: statistika podjetij, Evropa državljanov ter geoprostorska, okoljska, kmetijska in druge sektorske statistike.

Politike Unije in zadevne svetovne politike so instrumenti, ki določajo statistične zahteve, na katere se bo program odzval s preoblikovano strukturo in ustreznim procesom priprave. Vsaka posamezna politika Unije in svetovna politika se torej izraža v različnih sestavnih delih statistične infrastrukture in obravnava s posebnimi dejavnostmi programa. Nove politike, določene v prihodnjih letih, bodo obravnavane z oblikovanjem novih načinov izpeljave kazalnikov/računov na podlagi statističnih podatkov, pripravljenih v okviru treh stebrov.

▼B

STATISTIČNE INFORMACIJE – STRUKTURA IN DINAMIKA

Cilji

Splošni cilj programa je, da ESS ostane vodilni ponudnik visokokakovostne statistike o Evropi.

Ob upoštevanju sredstev, ki so na voljo na nacionalni ravni pa tudi na ravni Unije, ter bremena poročanja, se pri statističnih ukrepih, sprejetih za izvajanje programa, sledi naslednjim posebnim ciljem:

— cilj 1: pravočasno zagotavljanje statističnih informacij v podporo razvoju, spremljanju in vrednotenju politik Unije, ob ustreznem upoštevanju prednostnih nalog ter ohranjanju ravnotežja med gospodarskim, socialnim in okoljskim področjem, ter zadovoljevanje potreb širokega kroga uporabnikov evropske statistike, vključno z drugimi nosilci odločanja, raziskovalci, podjetji in evropskimi državljani na splošno, na stroškovno učinkovit način, brez nepotrebnega podvajanja prizadevanj,

— cilj 2: izvajanje novih metod priprave evropske statistike, namenjene povečanju učinkovitosti in izboljšanju kakovosti,

— cilj 3: okrepitev partnerstva v ESS in širše, da se dodatno poveča njegova produktivnost in okrepi njegova vodilna vloga na področju uradne statistike na svetovni ravni, in

— cilj 4: dosledno zagotavljanje takih statistik med celotnim trajanjem programa, pod pogojem, da to ne ovira mehanizmov ESS za določanje prednostnih nalog.

Ti specifični cilji so razdeljeni na različna prednostna področja, opisana v nadaljevanju. Cilja 1 in 4 sta obravnavana v oddelku „I. Statistični rezultati“, cilj 2 v oddelku „II. Metode priprave evropske statistike“, cilj 3 pa v oddelku „III. Partnerstvo“.

I. **STATISTIČNI REZULTATI**

1. **Kazalniki**

1.1 *Evropa 2020*

Potrditev strategije Evropa 2020 na zasedanju Evropskega sveta junija 2010 je močno vplivala na oblikovanje strateškega programa za politike Unije in nacionalne politike v prihodnjih letih. V tem programu so opredeljeni številni krovni cilji in vodilne pobude, za katere so bili v ESS pripravljeni statistični kazalniki na številnih področjih (npr. izboljšanje pogojev za inovacije, raziskave in razvoj,

▼B

spodbujanje zaposlovanja, izpolnjevanje ciljev Unije na področju podnebnih sprememb in energije, učinkovita raba virov, izboljšanje stopenj izobrazbe, vključno z učno mobilnostjo, aktivno in zdravo staranje ter spodbujanje socialne vključenosti z zmanjšanjem revščine).

Cilj 1.1.1

Zagotoviti visokokakovostne statistične informacije, ki bi morale biti pravočasno dostopne, za spremljanje izvajanja strategije Evropa 2020. Novi kazalniki v največji možni meri temeljijo na razpoložljivih statističnih podatkih.

Cilj se bo uresničeval z zagotavljanjem:

— posodobljenih kazalnikov krovnega cilja za strategijo Evropa 2020 (na področju zaposlovanja, raziskav in razvoja, inovacij, energije/podnebnih sprememb, izobraževanja, okolja, socialne zaščite, socialne vključenosti in revščine) na spletnem mestu Komisije (Eurostat),

— statistike za podporo spremljanja izvajanja vodilnih pobud strategije Evropa 2020,

— dodatnih kazalnikov, ki bodo prispevali k predhodnemu in naknadnemu vrednotenju gospodarske, socialne in okoljske politike Evropske unije, in

— kazalnikov o zaposlenosti, ki razlikujejo med zaposlitvijo za skrajšani in polni delovni čas, ter s kazalniki o brezposelnosti, ki upoštevajo udeležence aktivacijskih politik, na primer usposabljanja.

1.2 *Gospodarsko upravljanje*

Kriza in napetosti na finančnih trgih so izpostavile potrebo po krepitvi gospodarskega upravljanja Unije. Poleg statističnih dejavnosti, ki še tečejo, je Unija že sprejela odločne ukrepe na področju gospodarskega upravljanja in usklajevanja in nekateri med njimi bodo imeli večje statistične učinke.

Cilj 1.2.1

Razviti nove in okrepiti sedanje statistične informacije, ki so pomembne za nosilce odločanja v Uniji in javnost na splošno, v zvezi z okrepljenim in povezanim gospodarskim upravljanjem Unije ter nadzornim ciklom, ki povezuje Pakt za stabilnost in rast ter gospodarsko politiko.

Cilj se bo uresničeval:

— z zagotavljanjem statistike za sistem kazalnikov za makroekonomska neravnovesja in temeljno analizo,

— z zagotavljanjem statistike za okrepljen Pakt za stabilnost in rast, ki je posebej usmerjena v pripravo in zagotavljanje visokokakovostne statistike o javnem dolgu,

— z razvojem in pripravo sklopa kazalnikov za merjenje konkurenčnosti, in

— z zanesljivim vodenjem kakovosti, ki se bo izvajalo v verigi priprave statistike, pri čemer bodo zajeti tudi vnaprejšnji javnofinančni podatki in temeljni delovni postopki v državah članicah.

Cilj 1.2.2

Nosilcem odločanja v Uniji zagotoviti zanesljive statistične podatke in kazalnike za upravne in regulativne namene ter spremljanje posebnih zavez politike Unije.

▼B

Cilj se bo uresničeval:

— z opredeljenim in z uporabniki dogovorjenim področjem uporabe statistike za upravne in regulativne namene, in

— z opredelitvijo, če je to potrebno, izvajanjem in pojasnitvijo okvira trdnega vodenja kakovosti za te kazalnike.

1.3 *Gospodarska globalizacija*

Socialni, gospodarski in drugi učinki finančne krize, vse večji čezmejni tokovi in razdrobljenost proizvodnih procesov so poudarili potrebo po bolj usklajenem okviru in okrepljenem merjenju globalizirane proizvodnje.

Cilj 1.3.1

Okrepiti kazalnike in statistične informacije, ki so na voljo o gospodarski globalizaciji in globalnih vrednostnih verigah za nosilce odločanja v Uniji in javnost na splošno.

Cilj se bo uresničeval:

— s posodobitvijo sedanjih kazalnikov o gospodarski globalizaciji, ki so na voljo na spletnem mestu Komisije (Eurostat),

— z razvojem novih kazalnikov o globalnih vrednostnih verigah, vključno s tokovi naravnih virov in odvisnostjo od njih,

— z analizo globalnih vrednostnih verig, po možnosti z ustreznimi preglednicami vložkov in rezultatov, ter statistike zunanje trgovine in podjetij, vključno s povezovanjem mikropodatkov, in

— s preučitvijo potrebe po reformi izračuna in razporeditve storitev finančnega posredništva.

2. **Računovodski okviri**

Sporočilo Komisije z dne 20. avgusta 2009 z naslovom „BDP in več: merjenje napredka v spreminjajočem se svetu“ ter objava Stiglitz-Sen-Fitoussijevega poročila o merjenju gospodarske uspešnosti in družbenega napredka sta dala nov zagon za ključni izziv ESS, in sicer kako doseči boljšo statistiko o medsektorskih vprašanjih in bolj povezano statistiko za opis kompleksnih socialnih, okoljskih in gospodarskih pojavov, ki presegajo tradicionalna merila gospodarskih rezultatov. Evropski sistem nacionalnih in regionalnih računov (ESR) zagotavlja povezan in skladen okvir za vse gospodarske statistike, ki bi ga bilo treba dopolniti z drugimi kazalniki, da se zagotovijo izčrpnejše informacije za oblikovanje politike in sprejemanje odločitev.

2.1 *Gospodarska in socialna uspešnost*

Z gospodarsko krizo se je povečala potreba po sklopu visokokakovostnih makroekonomskih kazalnikov za boljše razumevanje in analizo gospodarskih nihanj in njihovih vplivov na družbo ter s tem olajšanje sprejemanja odločitev. Zaradi vse bolj globalizirane proizvodnje je treba oblikovati skladen okvir, s katerim se bosta olajšala razlaga in povezovanje statistike z različnih področij.

Cilj 2.1.1

Dopolniti merjenje gospodarske uspešnosti z različnimi razsežnostmi globalizacije, kakovostjo življenja, dostopnostjo blaga in storitev, okoljsko trajnostjo, zdravjem, blaginjo, socialno kohezijo in socialno vključenostjo. Oblikovati okvir za analizo globalizirane proizvodnje.

▼B

Cilj se bo uresničeval:

— z izvajanjem in sestavljanjem letnih in četrtletnih nacionalnih računov ter letnih regionalnih računov v skladu z ESR,

— z oblikovanjem kazalnikov o porazdelitvi prihodkov in potrošnje v gospodinjstvih (z uskladitvijo agregatov nacionalnih računov s podatki iz raziskovanj v gospodinjstvih ali z upravnimi podatki),

— s pravočasnim sestavljanjem kakovostne statistike cen, predvsem usklajenih indeksov cen življenjskih potrebščin,

— s satelitskimi računi, izdelanimi za nova področja,

— z ustvarjenjem zbirke podatkov za merjenje rasti in produktivnosti, pri kateri bodo upoštevane spremembe produktivnosti v javnem in zasebnem sektorju,

— z oblikovanjem konceptualnega okvira za analizo globalizirane proizvodnje,

— z oblikovanjem konceptualnega okvira za merjenje kakovosti življenja in blaginje, in

— s čim boljšo uskladitvijo ustreznih računovodskih in statističnih konceptov.

Cilj 2.1.2

Zagotoviti ključne makroekonomske in socialne kazalnike ter glavne evropske ekonomske kazalnike (Principal European Economic Indicators – PEEI) kot usklajen sklop kazalnikov za izpolnjevanje zahtev glede statističnih podatkov Unije in svetovnih statističnih podatkov ter prilagoditi PEEI spreminjajočim se potrebam uporabnikov.

Cilj se bo uresničeval:

— z usklajeno izdelavo prikazov ključnih makroekonomskih in socialnih kazalnikov ter kazalnikov trajnostnega razvoja,

— z usklajeno metodologijo za ključne makroekonomske in socialne kazalnike ter PEEI,

— z večjo mednarodno primerljivostjo kazalnikov,

— z izboljšanimi orodji za olajšanje razlage kazalnikov in obveščanja o njih, in

— z usklajeno statistiko o stanovanjih in povezanih temah, ki je na voljo za vse države članice.

2.2 *Okoljska trajnost*

Varstvo, ohranjanje in izboljšanje okolja za sedanje in prihodnje generacije ter boj proti učinkom podnebnih sprememb so zelo visoko na evropskem političnem dnevnem redu in so cilji Pogodb. Za učinkovite politike na teh področjih so potrebne statistične informacije z različnih področij.

Cilj 2.2.1

Zagotoviti okoljske račune in statistiko v zvezi s podnebnimi spremembami ob upoštevanju mednarodnega razvoja razmer na tem področju.

Cilj se bo uresničeval:

— z razvojem sistema okoljskih računov kot „satelitskih računov“ za glavne nacionalne račune, ki zagotavlja informacije o emisijah v zrak, porabi energije, tokovih in rezervah naravnih virov in vode, trgovini z osnovnimi in nujno potrebnimi surovinami, okoljski obdavčitvi in porabi za varstvo okolja, po možnosti vključno z zeleno rastjo/naročili,

▼B

— s posodabljanjem, oblikovanjem, pripravljanjem in širitvijo kazalnikov, ki kažejo sekundarne pritiske, učinke podnebnih sprememb, tudi o zdravju, ranljivih vidikih in napredku pri prilagajanju, in

— z razvojem vodilnega kazalnika za merjenje globalne okoljske obremenitve.

3. **Podatki**

3.1 *Statistika podjetij*

Evropska podjetja so v središču številnih politik Unije. Poleg tega so odgovorna za zagotavljanje osnovnih podatkov. Skladno s tem je velika potreba po statistiki podjetij v širšem smislu za podporo sprejemanja odločitev in tudi zato, da se evropskim državljanom in podjetjem pomaga razumeti učinek teh politik, pri čemer pa je treba razlikovati med velikimi podjetji, podjetji s srednje veliko tržno kapitalizacijo ter malimi in srednjimi podjetji, za katera velja povečana potreba po podrobni in usklajeni statistiki. Tu je še potreba po zmanjšanju upravnega bremena in bremena poročanja.

Cilj 3.3.1

Povečati učinkovitost in uspešnost procesov priprave statistike. Zagotoviti visokokakovostno statistiko o ključnih področjih, na katerih so podjetja središče interesov, kot so statistika podjetij, kratkoročni kazalniki, naložbe podjetij v človeški kapital ter spretnosti, mednarodne transakcije, globalizacija, spremljanje notranjega trga, razvoj in raziskave, inovacije in turizem. Posebno pozornost je treba nameniti razpoložljivosti podatkov v industrijskih ali storitvenih sektorjih z visoko dodano vrednostjo, zlasti v zelenem in digitalnem sektorju ali sektorju socialnega gospodarstva (kot sta zdravstvo in izobraževanje).

Cilj se bo uresničeval:

— s ponovno uporabo razpoložljivih podatkov v statističnem sistemu ali družbi ter z izdelavo skupne infrastrukture in skupnih orodij,

— z zagotavljanjem statističnih informacij in kazalnikov o podjetjih na letni in medletni podlagi,

— z zagotavljanjem statističnih informacij, ki opisujejo položaj Evrope v svetu in odnose Unije s preostalim svetom,

— z zagotavljanjem statističnih informacij za analizo globalnih vrednostnih verig in razvojem registra Euroskupine kot opore za zbiranje informacij z različnih področij o globalizaciji,

— s ponovnim uravnoteženjem zbiranja statistike za trgovino z blagom in s storitvami z izboljšano razpoložljivostjo podatkov o storitvah ter s sprejetjem ukrepov za ponovno uravnoteženje statističnih informacij o storitvah in blagu,

— z izdelavo orodij za spremljanje enotnega trga, kot so orodje za spremljanje cen živil in povezani kazalniki,

— z zagotavljanjem kakovostne statistike o ključnih področjih uspešnosti v zvezi z inovacijami ter raziskavami in razvojem s širšo uporabo registrov patentov ter širšo uporabo posameznih mikropodatkov za raziskovalne in statistične namene,

— z zagotavljanjem statistike o turistični ponudbi in povpraševanju z optimiziranim zbiranjem podatkov in boljšim povezovanjem podatkov iz turizma z drugimi področji, in

▼B

— z zagotavljanjem statistike o rabi virov in učinkoviti rabi virov, ki bo čim bolj temeljilo na sedanjem zbiranju podatkov.

3.2 *Evropa državljanov*

Evropski državljani so v središču politike Unije. Zato je velika potreba po socialni statistiki v širšem smislu za podporo sprejemanju odločitev ter za nadzor rezultatov socialne politike in tudi zato, da se evropskim državljanom pomaga razumeti učinek teh politik na njihovo življenje in dobro počutje.

Cilj 3.2.1

Zagotoviti kakovostno statistiko o ključnih področjih socialne politike, na katerih so državljani v središču interesa, kot so dobro počutje, trajnost, socialna kohezija, revščina, neenakosti, demografski izzivi (zlasti staranje prebivalstva in migracije), trg dela, izobraževanje in usposabljanje, vključno z izobraževanjem otrok in odraslih, poklicnim usposabljanjem in učno mobilnostjo mladih, kultura, telesna aktivnost, kakovost življenja, varnost, zdravje, invalidnost, poraba, prosti pretok in notranji trg, mobilnost mladih, tehnološke inovacije in nove možnosti izbire življenjskega sloga. Ti statistični podatki bi morali po možnosti biti ločeni po spolu za skupine, ki so v posebnem interesu nosilcev socialne politike. V skladu s členom 6 se določijo prednostne naloge.

Cilj se bo uresničeval:

— utrditvijo osnovne infrastrukture za evropsko socialno statistiko, vključno z raziskavami in zbiranjem podatkov na podlagi upravnih virov in skupno zbirko osnovnih spremenljivk,

— razvojem osnovnih socialnih raziskovanj za pridobitev podatkov (tudi mikropodatkov) o osebah in gospodinjstvih, ki bi jih racionalizirali in dopolnili z dodatnim in manj pogostim zbiranjem mikropodatkov,

— zagotavljanjem statistike o izobraževanju in usposabljanju, vključno z racionalizacijo in posodobitvijo raziskave o izobraževanju odraslih,

— zagotavljanjem statistike prihodkovnih neenakosti, ki nudijo primerljiv nacionalni vodilni kazalnik, ter podatki o neenakostih pri dostopu do osnovnega blaga in storitev,

— metodološkim delom pri pridobivanju statistike o telesni aktivnosti in kulturi,

— zagotavljanjem statistike o varnosti pred kaznivimi dejanji, zdravju, kot je dogovorjeno v okvirni Uredbi (ES) št. 1338/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o statističnih podatkih Skupnosti v zvezi z javnim zdravjem ter zdravjem in varnostjo pri delu ([1]) in invalidnosti,

— izvajanjem ukrepov delovnega programa o vključevanju statistike o migracijah,

— zagotavljanjem kazalnikov o kakovosti življenja za merjenje napredka družb, in

— začetkom priprav na naslednji popis prebivalstva (predvidoma leta 2021).

([1]) UL L 354, 31.12.2008, str. 70.

▼B

3.3 *Geoprostorska, okoljska, kmetijska in druga sektorska statistika*

Kombinacija statistike s prostorsko referenciranimi podatki in geoprostorsko analizo bo prinesla nove priložnosti, ki jih bo ESS dodatno preučil. Nekaterim vprašanjem, kot sta zaupnost in statistična veljavnost ocen majhnih območij, bo treba nameniti posebno pozornost.

V prihodnosti bo zelo pomembna energetska statistika in statistika transporta za podporo strategiji Evropa 2020 in politiki o podnebnih spremembah.

Kmetijska politika bo tudi v obdobju 2013–2017 med pomembnimi politikami Unije. Na statistično delo bo močno vplival rezultat preučitve skupne kmetijske politike po letu 2013. Poudarek bo na okoljskih vidikih, vidikih v zvezi z biotsko raznovrstnostjo/ekosistemom, gospodarskih vidikih, vidikih v zvezi z zdravjem ljudi, varnostjo in socialnih vidikih.

Cilj 3.3.1

Podpirati oblikovanje politike na podlagi dokazov z bolj prilagodljivo in večjo uporabo prostorskih informacij skupaj s socialnimi, gospodarskimi in okoljskimi statističnimi informacijami.

Cilj se bo uresničeval:

— z nadaljnjim razvojem, vzdrževanjem in delovanjem infrastrukture za prostorske informacije v Evropski skupnosti (INSPIRE), ustanovljene z Direktivo 2007/2/ES Evropskega parlamenta in Sveta ([1]), zlasti geoportala Unije,

— na podlagi sodelovanja s programi Unije za raziskovanja o rabi zemljišč in zaznavanju na daljavo bodo na voljo raznovrstne geografske informacije, in

— s povezovanjem statističnih podatkov, kjer je to ustrezno, s čimer se bo ustvarila prilagodljiva infrastruktura z več viri za zagotavljanje ciljno usmerjene prostorsko-časovne analize.

Cilj 3.3.2

Zagotoviti kakovostno okoljsko statistiko za podporo oblikovanju politik Unije.

Cilj se bo uresničeval:

— s sklopom ključnih okoljskih statistik o virih, na primer o odpadkih in recikliranju, vodi, nahajališčih surovin, ekosistemskih storitvah in biotski raznovrstnosti na nacionalni in po možnosti regionalni ravni, ter s sklopom ključnih statistik v zvezi s podnebnimi spremembami za podporo ukrepom in politikam blaženja posledic in prilagajanja na vseh ustreznih ravneh, od lokalne ravni do ravni Unije.

Cilj 3.3.3

Zagotoviti energetsko statistiko in statistiko transporta za podporo politik Unije.

Cilj se bo uresničeval s pripravo in izkazovanjem statistike o:

— obnovljivih virih energije,

— energijskih prihrankih/energetski učinkovitosti, in

— varnosti transporta, mobilnosti potnikov, merjenju cestnega prometa in kombiniranem prevozu tovora.

([1]) UL L 108, 25.4.2007, str. 1.

▼B

Cilj 3.3.4

Zagotoviti statistiko kmetijstva, ribištva in gozdarstva za razvoj in spremljanje skupne kmetijske in skupne ribiške politike, ob upoštevanju ključnih evropskih strateških ciljev v zvezi s trajnostjo in razvojem podeželja, z izvajanjem rednih dejavnosti v zvezi z razvojem, pripravo in izkazovanjem statistike.

Cilj se bo uresničeval:

— s preučitvijo in poenostavitvijo zbiranja kmetijskih podatkov v skladu s pregledom skupne kmetijske politike po letu 2013,

— s preoblikovanjem postopka zbiranja kmetijskih podatkov, zlasti s ciljem izboljšati kakovost in pravočasnost zagotovljenih podatkov,

— s temeljitim pregledom sistema upravljanja podatkov o rabi/pokrovnosti tal in z izdelavo in izvajanjem novega sistema na podlagi tega,

— z izvajanjem sistema zbiranja podatkov za usklajene kmetijsko-okoljske kazalnike, po možnosti na podlagi obstoječih podatkov,

— z zagotavljanjem ustreznih razčlenitev po regijah, in

— z izvajanjem in razširjanjem niza ključnih gozdarskih podatkov iz enotnega okoljsko-gospodarskega računovodenja za gozdarstvo (IEEAF), kot so gozdne površine, obseg in vrednost neposekanega lesa ter ekonomski računi za gozdarstvo in sečnjo.

II. METODE PRIPRAVE EVROPSKE STATISTIKE

ESS se spopada s številnimi izzivi, kot so: naraščajoče povpraševanje po visokokakovostni statistiki, vse večja potreba po kompleksni večrazsežnostni statistiki, pojav novih akterjev na trgu informacij, omejitve virov, potreba po dodatnem zmanjšanju bremena za dajalce statističnih podatkov in vse večja raznovrstnost komunikacijskih orodij. To pomeni, da je treba metode priprave in izkazovanja uradne evropske statistike postopno prilagoditi.

1. Vodenje kakovosti ESS

Cilj 1.1

V ESS uvesti sistem za vodenje kakovosti, ki temelji na Kodeksu ravnanja.

Povečati izmenjavo dobrih praks pri izvajanju Kodeksa ravnanja in zagotoviti, da je poročanje o kakovosti osredotočeno na različne potrebe uporabnikov.

Cilj se bo uresničeval:

— z uvedbo novih mehanizmov spremljanja in drugega kroga medsebojnih pregledov za presojo skladnosti s Kodeksom ravnanja,

— z uskladitvijo okvirov za zagotavljanje kakovosti med ESS in Evropskega sistema centralnih bank (ESCB),

— z zadovoljevanjem potreb uporabnikov po poročanju o kakovosti, in

— s standardizacijo poročil o kakovosti na različnih področjih statistike na ravni Unije.

▼B

2. **Določanje prednostnih nalog in poenostavitev**

ESS se sooča z velikim izzivom: kako zagotoviti visokokakovostno evropsko statistiko za zadovoljitev potreb po statistiki ob precej zmanjšanih proračunih držav članic ter politiki ničelne rasti človeških virov v Komisiji in državah članicah, zaradi česar se bodo v nekaterih organih realno zmanjšali kadrovski viri. Glede na te omejitve virov na evropski in nacionalni ravni je pomembno izboljšati ukrepe za določanje prednostnih nalog in poenostavitev, kar zahteva zavezanost vseh partnerjev ESS. Mehanizem določanja prednostnih nalog se vpeljuje kot sestavni del priprave letnih delovnih programov in se bo izvajal v celotnem trajanju programa. To med drugim vključuje letni pregled sedanjih statističnih zahtev, pri katerem so izhodiščna točka pobude Komisije za zmanjšanje teh zahtev ob upoštevanju interesov uporabnikov, pripravljavcev in dajalcev podatkov. Ta proces bi bilo treba voditi v tesnem sodelovanju z uporabniki in pripravljavci evropskih statističnih podatkov.

Cilj 2.1

Izvesti mehanizem določanja prednostnih nalog za ESS, da se poenostavijo zahteve glede poročanja in se prilagodi novim potrebam po statistiki ob upoštevanju omejitev pripravljavcev, bremena poročanja in potreb uporabnikov.

Cilj se bo uresničeval:

— z opredeljevanjem prednostnih nalog in temu ustreznemu dodeljevanju virov,

— z opredeljevanjem prednostnih nalog ESS kot del letnega delovnega programa iz člena 9,

— z upoštevanjem rezultatov posvetovanj z uporabniki in pripravljavci v letnem delovnem programu, in

— z obveščanjem uporabnikov o statističnih področjih, ki bodo poenostavljena, in zbiranju podatkov, ki bo zmanjšano/opuščeno.

3. **Večnamenska statistika in povečanje učinkovitosti pri pripravi**

Cilj 3.1

Ob upoštevanju stroškov ESS, povezanih z izvajanjem, postopno uvesti poslovno arhitekturo ESS, ki bo omogočala bolj povezano pripravo evropske statistike, uskladiti in standardizirati metode in metapodatke priprave, okrepiti horizontalno (med statističnimi področji) in vertikalno (med partnerji ESS) povezovanje procesov priprave statistike v ESS ob upoštevanju načela subsidiarnosti, uporabiti in povezati več virov podatkov in pripravljati večnamensko statistiko. Posebna pozornost bo namenjena vprašanjem zaupnosti, ki se bodo pojavila z povečano uporabo, ponovno uporabo in izmenjavo mikropodatkov in upravnih evidenc.

Cilj se bo uresničeval:

— z obsežnejšo uporabo ustreznih upravnih podatkov na vseh statističnih področjih,

— z opredeljevanjem in uporabo novih virov podatkov za evropsko statistiko,

— z večjim vključevanjem Komisije (Eurostat) in nacionalnih statističnih organov v zasnovo upravnih evidenc,

▼B

— z obsežnejšo uporabo tehnik statističnega usklajevanja in povezovanja podatkov za povečanje ponudbe evropske statistike,

— z uporabo evropskega pristopa k statistiki za hiter odziv politike v posebnih in ustrezno utemeljenih primerih,

— z večjim povezovanjem procesov priprave evropske statistike z usklajenimi ukrepi ESS,

— z nadaljnjim usklajevanjem statističnih konceptov med statističnimi področji,

— z razvojem in uvedbo prilagodljive referenčne infrastrukture IT in tehničnih standardov za izboljšanje interoperabilnosti, izmenjavo podatkov in metapodatkov ter skupno oblikovanje podatkov,

— z uporabo standardnih orodij IT v vseh statističnih poslovnih procesih,

— z oblikovanjem metodoloških standardov za večjo uporabo in razpoložljivost harmoniziranih metodologij (vključno z mešanimi pristopi k zbiranju podatkov) in harmoniziranih metapodatkov,

— z okrepitvijo vloge statističnih poslovnih registrov kot mest, kjer se hranijo statistične enote za vso poslovno statistiko, ki se uporabljajo kot vir za nacionalne račune, in

— z izboljšanjem zagotavljanja metapodatkov, torej informacij o tem, kako so bili podatki pridobljeni, kakšne kakovosti so in kako je mogoče zagotoviti, da bodo ti podatki za uporabnike bolj razumljivi.

Cilj 3.2

Zagotoviti dobro delovanje in skladnost ESS z učinkovitim sodelovanjem in komunikacijo.

Cilj se bo uresničeval:

— z učinkovito podporo partnerstvu v ESS,

— z opredelitvijo in izvajanjem postopkov za delitev bremena in dela v ESS, in

— z dodatnim razvojem in zagotovitvijo delovanja omrežij sodelovanja.

4. **Izkazovanje in komunikacija**

Cilj 4.1

Poskrbeti, da bo ESS prvi vir podatkov o evropski statistiki za vse uporabnike ter zlasti za javne in zasebne nosilce odločanja, in sicer z zagotavljanjem kakovostnih storitev na področju statističnih informacij na podlagi načel brezplačnega in preprostega dostopa do evropske statistike.

Okrepiti in razširiti dialog med uporabniki in pripravljavci statistike, da se zadovoljijo potrebe uporabnikov po visokokakovostni statistiki. Zgodnje vključevanje uporabnikov v spremembe je ključno za izboljšanje učinkovitosti in uspešnosti ESS.

Povečati in racionalizirati obseg izdelkov za izkazovanje z uporabo novih tehnologij, da se zadovoljijo potrebe uporabnikov.

V ESS vzpostaviti stroškovno učinkovito, povezano in varno infrastrukturo za dostop do zaupnih podatkov uradne statistike za znanstvene namene.

Cilj se bo uresničeval:

— s priznavanjem ESS kot prve oporne točke za uporabnike evropske statistike,

▼B

— z vzpostavitvijo povezane varne infrastrukture za dostop do mikropodatkov Unije,

— z uvedbo sistema za odgovarjanje na prošnje uporabnikov za takojšnji dostop in svetovanje glede razlage statističnih informacij,

— s prilagoditvijo proizvodov za izkazovanje potrebam uporabnikov, ki uporabljajo nove tehnologije,

— z večjim številom statističnih rezultatov o medsektorskih vprašanjih,

— z obsežnejšo uporabo novih tehnologij za komunikacijo in izkazovanje (npr. takih, ki temeljijo na obliki za izmenjavo statističnih podatkov in metapodatkov (SDMX)),

— z večjo ponudbo nizov mikropodatkov za namene statističnih raziskav v skladu z zakonodajo Unije in držav članic o zaupnosti podatkov,

— z oblikovanjem nizov podatkov, ki bi olajšali uporabo statističnih podatkov za izobraževalna in raziskovalne namene.

5. **Usposabljanje, inovacije in raziskave**

Cilj 5.1

Zadovoljiti potrebe po učenju in izpopolnjevanju v ESS na podlagi kombinacije usposabljanja ter možnosti za učenje in izpopolnjevanje.

Izboljšati sodelovanje med člani ESS za prenos znanj ter izmenjavo in uporabo najboljših praks in skupnih inovativnih pristopov pri pripravi statistike.

Organizirati dejavnosti, udeležbo in prispevke raziskovalnih skupnosti pri izboljševanju verig priprave statistike in kakovosti uradnih statističnih informacij.

Cilj se bo uresničeval:

— z oblikovanjem podiplomske stopnje izobrazbe (npr. magisterija iz uradne statistike),

— s ponudbo programov usposabljanja, osredotočenih na potrebe uporabnikov in drugih državljanov,

— z večjo uporabo rezultatov raziskovalnih projektov pri pripravi in izkazovanju statistike,

— s priznavanjem ESS kot oporne točke za statistične raziskovalne skupnosti,

— z obsežnim vključevanjem raziskovalnih skupnosti v raziskovalne dejavnosti v zvezi z uradno statistiko, in

— z uvedbo ustreznih instrumentov za izmenjavo praks in uporabo skupnih rešitev v ESS.

III. **PARTNERSTVO**

1. **Partnerstvo v ESS in širše**

V duhu partnerstva so nacionalni statistični organi in Komisija (Eurostat) odgovorni za razvoj, pripravo in izkazovanje evropske statistike.

Cilj 1.1

Uvesti trdnejši okvir upravljanja ESS.

▼B

Cilj bo uresničen z izvedbo pregleda Uredbe (ES) št. 223/2009 in Sklepa Komisije 2012/504/EU z dne 17. septembra 2012 o Eurostatu ([1]).

Cilj 1.2

Okrepiti usklajevalno vlogo Komisije (Eurostata) kot statističnega urada Evropske unije.

Cilj se bo uresničeval:

— z vključevanjem Komisije (Eurostata) v vse pobude Komisije, ki se nanašajo na statistične vidike, v zgodnji fazi, in

— z rednimi dialogi z zainteresiranimi stranmi na najvišji vodstveni ravni.

Cilj 1.3

Okrepiti sodelovanje z ESCB ter evropskimi in mednarodnimi organizacijami, ki pripravljajo podatke za statistične ali upravne namene, s skupnimi projekti in usklajenim razvojem. Ob tem tudi zagotoviti skladnost standardov Unije in mednarodnih standardov.

Cilj se bo uresničeval:

— z izvajanjem skupnega okvira kakovosti za ESS in ESCB,

— z vse večjo vključenostjo Komisije (Eurostat) v mednarodne svetovalne skupine,

— z določitvijo in izvajanjem novih načinov sodelovanja, da bi zagotovili dobro usklajenost razvoja na področju statistike med mednarodnimi organizacijami in učinkovito porazdelitev dela, in

— z izvajanjem novega Sistema Združenih narodov za nacionalne račune, ESR, Sistema Združenih narodov za okoljsko-ekonomske račune, Evropskih okoljsko-ekonomskih računov in priročnikov za plačilno bilanco.

Cilj 1.4

Spodbuditi in izvajati dejavnosti statističnega svetovanja in statistične pomoči v državah zunaj Unije v skladu s prednostnimi nalogami zunanje politike Unije s posebnim poudarkom na širitvi in evropski sosedski politiki.

Cilj se bo uresničeval:

— z uveljavljanjem vodilne vloge ESS na mednarodnem prizorišču,

— s pripravo kakovostnih podatkov za namene zunanje politike Unije,

— s podporo službam Komisije pri izvajanju razvojne politike in politike mednarodnega sodelovanja, pri njihovih odnosih z mednarodnimi organizacijami ter pri vprašanjih skupnega statističnega interesa z regijami tretjih držav ali s tretjimi državami,

— z izkazovanjem ustreznih statističnih podatkov v podporo procesu širitve in pogajanjem o njej,

— s čim manjšim številom zahtev novih držav članic za odstopanja, ki privedejo do nerazpoložljivosti podatkov,

— s podpisom sporazumov in memorandumov o soglasju s tretjimi državami,

— z zasnovo in izvajanjem programov tehničnega sodelovanja,

— s tehnično pomočjo, osredotočeno na usklajevanje in zagotavljanje podatkov, in

— z izboljšanjem dejavnosti sodelovanja in usklajevanja med člani ESS.

([1]) UL L 251, 18.9.2012, str. 49.